

ἰ εἰδύια;
ἀσχη
οἱ ἔδουσαν;
πυρ' Ἀθήνη·
ροίτο,
λά ἐκηλος
ετα κείται.
θαι·
αθεξει.
ουσι·]
ατ' Ἀθήνη·
μελεσσιν,
αφ' δε δέομα
οντος·
έοντε·
ηδε χιτώνα,
ένα καπνῶ·
ἰ ἑλάφοιο,
έα πύργη,
αοστήρ.
ἡ μὲν ἔπειτα
Ὀδυσῆος.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ε.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ξ.

Ὀδυσσεύς πρὸς Εὐμαιὸν ὁμιλία.

Αὐτὰρ ὃ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
χώρον ἄν' ὑλήεντα δι' ἀκρίας, ἧ οἱ Ἀθήνη
πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
κῆδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.

Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖθ' ἤμενον, ἔνθα οἱ ἀνλή 5
ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
καλὴ τε μεγάλη τε, περιδρομος· ἦν ἴα συβώτης
αὐτὸς δεῖμαθ' ἕσσειν, ἀποιχομένοιο ἀνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρτιάο γέροντος,
ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθροίγκωσεν ἀχέρδῳ. 10
σταυροῦς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
πυκνοῦς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
ἔντοσθεν δ' ἀνλῆς συφεοῦς δυοκαίδεκα ποίει
πλησίον ἀλλήλων, εὐνάς συσίν· ἐν δὲ ἐκάστῳ
πεντήκοντα σύες χαμαιεννάδες ἐρχατόωντο, 15
θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,

πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
ἀντίθεοι μνηστήρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
αἰεὶ ζατρεφῶν σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·

20 οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο.

πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν εἰκότες, αἰὲν Ἴανον
τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν εἰς ἀράρισκε πέδιλα,
τάμων δέρμα βόειον, εὐχροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι

25 ὄχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἀμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
σὺν ἀγέμεν μνηστήρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορσαῖατο θυμόν.

Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·

30 οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἔξετο κερδοσύνη, σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός.
ἔνθα κεν ὦπ' ἀρ' σταθμῶν ἀεικέλιον πάθειν ἄλγος·
ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν
ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτος δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός.

35 τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη
πυκνήσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·

Ἦ γέρον, ἧ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
ἔξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.

καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε·

40 ἀντιθέου γὰρ ἀνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
ἦμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
ἔδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
πλάζει ἐπ' ἄλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἠελίοιο.

45 ἀλλ' ἔπεο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτός,

σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμόν,
εἵπης, ὀππόθεν ἐσσί, καὶ ὀππόσα κήδε' ἀνέτλης.

Ὡς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο δῖος ὕφορβός·
εἶσεν δ' εἰσαγαγών, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέσμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγός, 50
αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
ὅτι μιν ὡς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
ὅ,τι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 55
ξεῖν', οὐ μοι θέμις ἐστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
ξεῖνοὶ τε πτωχοὶ τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
γίγνεται ἡμετέρη· ἦ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν,
αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες 60

οἱ νέοι· ἦ γὰρ τοῦγε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
ὅς κεν ἔμ' ἐνδυνκέως ἐφίλει, καὶ κτήσιν ὀπασσεν,
οἷά τε ᾧ οἰκῆν ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
οἶκόν τε κληρὸν τε, πολυμνήστην τε γυναιῖκα,
ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει, 65
ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίμνω·
τῷ κέ με πόλλ' ὠνήσεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
ἀλλ' ὄλεθ' — ὡς ὠφελ' Ἐλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
πρόχην, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.

καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς 70
Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιο.

Ὡς εἰπὼν, ζωστήρι θεῶς συνέεργε χιτῶνα·
βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεούς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
ἐνθεν ἐλὼν δὴ ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν·

- 75 εὔσε' τε μίστυλλέν τε, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
 ὀπήσας δ' ἄρα πάντα φέρον παρέθην' Ὀδυσῆϊ
 θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιστα λευκὰ πάλυνεν·
 ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρην μελιηδέα οἶνον,
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·
- 80 Ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τάτε δμῶεσσι πάρεστιν,
 χοῖρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι,
 οὐκ ὀπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.
 οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
 ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
- 85 καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἳ ἐπὶ γαίης
 ἀλλοτρῆς βῶσιν, καὶ σφι Ζεὺς λήϊδα δῶη,
 πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε νέεσθαι·
 καὶ μὲν τοῖς ὀπίδος κρατερόν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
 οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον ἀυδήν,
- 90 κείνου λυγρόν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
 μᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερό· ἀλλὰ ἔκηλοι
 κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδώ.
 ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσιν,
 οὐποθ' ἐν ἱερέουσ' ἱερόϊον, οὐδὲ δὴ οἶω·
- 95 οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 ἧ γὰρ οἱ ζῶή γ' ἦν ἄσπετος· οὐτινι τίσση
 ἀνδρῶν ἠρώων, οὐτ' ἠπειροιο μελαίνης,
 οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεεῖκοσι φωτῶν
 ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω.
- 100 δῶδεκ' ἐν ἠπειρῷ ἀγέλαι· τόσα πῶεα οἰῶν,
 τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
 βόσκουσι ξεῖνοί τε καὶ αὐτοῦ βῶτορες ἄνδρες.
 ἐνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἔνδεκα πάντα

ἔσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγινεῖ 405
ζατρεφέων αἰγῶν, ὅστις φαίνεται ἄριστος.

αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάςδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε,
καὶ σφι συνῶν τὸν ἄριστον εὖ κρίνας ἀποπέμπω.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε, πῖνέ τε
οἶνον

ἄρπαλέως, ἀκίων· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν. 410
αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδώδῃ,
καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφον, ὥπερ ἔπινεν,
οἴνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρῖατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν, 415
ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερός, ὡς ἀγορεύεις,
φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς;
εἰπέ μοι, αἴ κέ ποθι γινώω τοιοῦτον ἔοντα.

Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
εἴ κέ μιν ἀγγεῖλαμι ἰδῶν· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην. 420

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
ὦ γέρον, οὔτις κεῖνον ἀνήρ ἀλαλήμενος ἐλθῶν
ἀγγέλλων πείσειε γυναικὰ τε καὶ φίλον υἱόν·
ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλήται 425
ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθεῖα μυθήσασθαι.

ὅς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
ἐλθῶν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
ἢ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλά·
καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἀπο δάκρυα πίπτει,
ἢ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὀληται. 430
αἰψά κε καὶ σύ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτῆναιο.

- [εἴ τις τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη.]
 τοῦ δ' ἤδη μέλλονσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
 ῥινὸν ἀπ' ὀστέοφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
 135 ἢ τόνγ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστιά δ' αὐτοῦ
 κεῖται ἐπ' ἠπείρου, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
 ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
 πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 ἠπιον ὧδε ἀνακτα κινήσομαι, ὅππός' ἐπέλθω·
 140 οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὐτίς ἴκωμαι
 οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμεην, καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἴεμενός περ
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἔων ἐν πατρίδι γαίῃ·
 ἀλλὰ μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
 145 τὸν μὲν ἐγών, ὧ̄ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ', ὀνομάζειν
 αἰδέομαι· πέρι γὰρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
 ἀλλὰ μιν ἠθεῖον καλέω, καὶ νόσφιν ἔοντα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὧ̄ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδ' ἔτι φῆσθα
 150 κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
 ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
 ἀντίκ', ἐπεὶ κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἅ δώμαθ' ἴκηται·
 [ἔσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·]
 155 πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεκορημένος, οὔτι δεχοίμην.
 ἐχθρὸς γὰρ μοι κεῖνος ὁμῶς Αἴδαο πύλησιν
 γίγνεται, ὃς πενήνῃ εἰκῶν ἀπατήλια βάζει.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,
 ἰστίῃ τ' Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω·
 160 ἢ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω.

τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο,
 οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅστις ἐκείνου
 ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαίε συβῶτα· 165
 ᾧ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
 οὔτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔκμηλος
 πῖνε, καὶ ἄλλα παρεῖξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
 μίμνησκ'. ἢ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
 ἄχνηται, ὅπποτε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἀνακτος. 170

ἀλλ' ἦτοι ὄρκον μὲν ἔασομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἔλθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,
 Λαέρτης θ' ὁ γέρον καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
 νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
 Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ, ἔρνεϊ ἴσον, 175
 καὶ μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χέρονα
 πατρός ἐοῖο φίλοιο, δέμας καὶ εἶδος ἀγητόν·

τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάβησιν φρένας ἔνδον εἴσας,
 ἢ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκονήν
 εἰς Πύλον ἠγαθήν· τὸν δὲ μνηστήρες ἀγαυοὶ 180
 οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φύλον ὀληται
 νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκευσίου ἀντιθέοιο.

ἀλλ' ἦτοι κείνον μὲν ἔασομεν, ἢ κεν ἀλόχη,
 ἢ κε φύγοι, καὶ κεν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων.
 ἀλλ' ἄγε μοι σύ, γεραιέ, τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἐνίσπε, 185
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον εἰήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
 τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 ὅπποίης δ' ἐπὶ νῆος ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 ἠγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι ἐνχετόωνται;

190 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
 σεύς·

τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἐδωδή,
 ἦδὲ μέθυ γλυκερὸν, κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσιν,
 195 δαίνυσθαι ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,
 ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
 οὔτι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
 ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρειαῶν,
 200 ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
 υἱέες ἐν μεγάρῳ ἡμὲν τράφεν ἦδ' ἐγένοντο,
 γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
 παλλακίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα
 Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι·
 205 ὃς τότ' ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὣς, τίετο δῆμον,
 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, καὶ νιάσι κνδαλίμοισιν.
 ἀλλ' ἦτοι τὸν Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
 εἰς Αἴδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
 παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο·
 210 αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἐνειμαν.
 ἠγαγόμεν δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
 εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
 οὐδὲ φρυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἦδη πάντα λέλοιπεν·
 ἀλλ' ἔμπης καλάμην γὰρ σ' οἶομαι εἰσορόοντα
 215 γιγνώσκειν· ἦ γὰρ με δύνη ἔχει ἠλιθα πολλή.
 ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
 καὶ ῥηξηνορίην· ὅποτε κρίνοιμι λόχονδε

ἄνδρας ἀριστήας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
 οὐποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ,
 ἀλλὰ πολὺ πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλεσκον 220
 ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ,τε μοι εἴξειε πόδεσσιν.
 τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
 οὐδ' οἰκωφελή, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
 ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
 καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες εὐξέστοι καὶ οἴστοι, 225
 λυγρὰ, τάτ' ἄλλοισὶν γε καταριγηλὰ πέλονται.
 αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τὰ που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι νῆας Ἀχαιῶν,
 εἰνάκις ἀνδράσιν ἤρξα καὶ ὠκνητόροισι νεεσσιν 230
 ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς· καὶ μοι μάλα τύγχανε πάντα.
 τῶν ἐξαιρέυμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ἐπίσσω
 λάγχανον· αἴψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 δεινὸς τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τήγχε στυγερὴν ὄδον εὐρύοπα Ζεὺς 235
 ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
 δὴ τότε ἔμ' ἠνώγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενεῆα
 νήεσσ' ἠγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
 ἦεν ἀνήσασθαι, χαλεπή δ' ἔχε δήμου φῆμις.
 ἐνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν, 240
 τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοῦς.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῶ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς·
 μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν,
 κουριδίη τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα 245
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,

νήας εὖ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·
 ἐννέα νήας στείλα, θεῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.

- Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρηες ἐταῖροι
 250 δαίνυντ'· ἀντάρ ἐγὼν ἱερήϊα πολλὰ παρῆχον,
 θεοῖσιν τε ῥέξειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
 ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
 ἐπλέομεν Βορρῆ ἀνέμῳ ἀκραεῖ, καλῶ,
 ῥηϊδίως, ὥσει τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
 255 νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
 ἤμεθα· τὰς δ' ἀνεμός τε κυβερνῆται τ' ἴθυνον.
 πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρῶεϊτήν ἰκόμεσθα·
 στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῶ νέας ἀμφιελίσσας.
 ἔνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρήρης ἐταίρους
 260 αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νήας ἔρυσθαι·
 ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὠτρυνά νέεσθαι.
 οἱ δ' ὕβρει εἷξαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
 αἴψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρούς
 πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
 265 αὐτούς τ' ἔκτεινον· τίχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
 οἱ δὲ βοῆς αἰόντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένην
 ἦλθον· πλήτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραννος
 φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλειν, οὐδέ τις ἔτλη
 270 μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὄξει χαλκῶ,
 τοὺς δ' ἀναγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 ἀντάρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ποίησ' — ὥς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 275 αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ! ἔτι γὰρ νῦ με πῆμ' ὑπέδεκτο -

αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὐτυκτον ἔθηκα,
καὶ σάκος ὤμουιν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
καὶ κύσα γούναθ' ἐλών· ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μὲν ἐλέησεν·
ἔς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντά. 280

ἢ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελήσιν,
ἰέμενοι κτεῖναι — δὴ γὰρ κεχολώατο λῆν —
ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
Ξεινίου, ὅστε μάλιστα νεμεσσαῖται κακὰ ἔργα.

ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄχειρα 285
χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἀνδρας· δίδουσαν γὰρ ἅπαντες.

ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνήρ, ἀπατήλια εἰδώς,
τρῶϊκης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
ὃς μὲν ἄγε παρπεπιθῶν ἦσι φρεσίν, ὄφρ' ἰκόμεσθα 290

Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.

ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
ἀψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
ἔς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο, 295

ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
κεῖθι δέ μ' ὡς περᾶσειε, καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.
τῷ ἐπόμεν ἐπὶ νηὸς, οἴόμενός περ, ἀνάγκη.

ἦ δ' ἔθειεν Βορρῆ ἀνέμῳ ἀκραεῖ, καλαῷ,
μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφισι μήδετ' ὄλεθρον. 300

Ἄλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνεται γαῖάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.

- 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηϊ̄ κεραυνόν·
 ἢ δ' ἔλελίχθη πάσα, Διὸς πληγείσα κεραυνῶ,
 ἐν δὲ θεείου πλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 οἱ δὲ κορώνησιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστιον.
- 310 αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτός, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῶ,
 ἴστον ἄμαιμάκετον νηὸς κυανοπρώροιο
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 τῶ ῥα περιπλεχθεὶς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
 ἐννήμαρ φερόμην, δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
- 315 γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῆμα κυλίνδον.
 ἐνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
 ἦρωσ ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
 αἰθήρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
 χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἴκετο δώματα πατρός·
- 320 ἄμφι δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσπεν.
 Ἐνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφρασκεν
 ξεινίσαι ἠδὲ φιλη̄σαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
 χαλκόν τε χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον·
- 325 καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
 τόσσα οἱ ἐν μεγάροισι κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσαι,
 ὅππως νοστήσει Ἰθάκης ἐς πίογα δῆμον,
- 330 ἦδη δὴν ἀπεών, ἢ ἄμφαδόν, ἢ κρυφῆδόν.
 ὦμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,
 οἱ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον. 335

ἐνθ' ὄγχε μὲ ἠνώγει πέμπαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἠνδανε βουλή
ἀμφ' ἐμοί, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηὺς,
ἀντίκα δούλιον ἤμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο· 340

ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἶματ' ἔδυσαν,
ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὄφθαλμοῖσιν ὄρηαι.
ἐσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο·
ἐνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν εὐσσέλμῳ ἐνὶ νηϊ 345

ὄπλω εὐστρεφεῖ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
ἐσσυμένως παρὰ θῆνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύνψας,
ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβάς, ἐπέλασσα θαλάσση 350

στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρησιν
νηχόμενος, μάλα δ' ὤκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
ἐνθ' ἀναβάς, ὅθι τε δριὸς ἦν πολυανθέος ὕλης,
κείμεν πεπτηῶς. οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
φοίτων· ἀλλ' οὐ γὰρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι 355

μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
νηὸς ἐπι γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρουσαν θεοὶ αὐτοὶ
ῥηϊδίως, καὶ με σταθμῶ ἐπέλασαν ἄγοντες
ἀνδρὸς ἐπισταμένον· ἔτι γὰρ νῦ μοι αἶσα βιῶναι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε συβῶτα· 360

ἃ δειλὲ ξείνων, ἧ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.

- ἀλλὰ τάγ' οὐ κατα κόσμον οἶομαι, οὐδέ με πείσεις,
 εἰπὼν ἄμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρῆ, τοῖον ἔοντα,
 365 μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 νόστιον ἐμοῖο ἄνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσιν
 πάγχυ μάλ', ὅτι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 ἢ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 370 ἢ δέ κε καὶ ὧ παιδὶ μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω.
 νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο.
 αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδέ πόλινδε
 ἔρχομαι, εἰ μή που τι περίφρων Πηνελόπεια
 ἐλθέμεν ὀτρύνησιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθοι.
 375 ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
 ἡμῖν οἱ ἄχνηνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἢ δ' οἱ χαίρουσιν βίοτον νήποινον ἔδοντες.
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρσεσθαι,
 ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸς ἀνηρ ἐξήπαφε μύθῳ,
 380 ὅς ῥ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεῖς,
 ἦλυθ' ἐμὰ πρὸς δῶματ'· ἐγὼ δέ μιν ἀμφραγάπαζον.
 φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
 νῆας ἀκείομενον, τὰς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι·
 καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς Θέρος, ἢ ἐς ὀπώρην,
 385 πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
 καὶ σὺ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
 μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε·
 οὐ γὰρ τοῦνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι, οὐδέ φιλήσω,
 ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεαίρων.
 390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
 σεύς·

ἢ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτηρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὀπισθεν
μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἀναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα, 395
ἔσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα, πέμπαι
Δουλίχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τεός, ὡς ἀγορεύω,
δμῶας ἐπισσέυας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπέειν. 400

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὕφορβός·
ξεῖν', οὕτω γάρ κεν μοι εὐκλείη τ' ἀρετὴ τε
εἴη ἐπ' ἀνθρώπους, ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἀγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
αὐτίς δὲ κτείναιμι, φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην· 405
πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
νῦν δ' ὦρῃ δόρποιο· τάχιστα μοι ἔνδον ἐταῖροι
εἶεν, ἴν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὕφορβοί.
τάς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἦθεα κοιμηθῆναι·
κλαγγὴ δ' ἀσπετος ὦρτο συῶν ἀνλιζομενάων.
αὐτὰρ ὁ οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὕφορβός·

Ἄξεθ' ὕων τὸν ἀριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
τηλεδαπῶ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ οἷζύν 415
δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὕων ἐνεκ' ἀργιοδόντων·
ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.

Ὡς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεῖ χαλκῷ·
οἱ δ' ὕν εἰσῆγον μάλα πύονα πενταέτηρον·

- 420 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συμβώτης
 λήθει' ἄρ' ἀθανάτων· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ἀλλ' ὄγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
 ἀργιόδοντος ὕος, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν,
 νοσιῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
- 425 κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίξῃ δρυός, ἣν λίπε κείων·
 τὸν δ' ἔλιπε ψυχῇ· τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὔσαν·
 αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συμβώτης,
 πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.
 καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύννας ἀλφίτου ἀκτῆ,
- 430 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὄβελοῖσιν ἔπειραν,
 ὠπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
 βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συμβώτης
 ἵστατο δαιτρεύσων· περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἦδη.
 καὶ τὰ μὲν ἔπταχα πάντα διεμοιράτο δαΐζων·
- 435 τὴν μὲν ἴαν Νύμφησι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος νίει,
 θῆκεν ἐπενξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω·
 νότοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέροιαιεν
 ἀργιόδοντος ὕος· κύδαινε δὲ θυμὸν ἀνακτος·
 καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
- 440 Αἶθ' οὕτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
 ὡς ἐμοί, ὅτι με, τοῖον ἐόντ', ἀγαθοῖσι γεραιῖραις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συμβῶτα·
 ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
 οἷα πάρεστι· θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
- 445 ὅ,τι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλη· δύναται γὰρ ἅπαντα.
 Ἴθ' ἄρα, καὶ ἀργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτησιν·
 σπείσας δ' αἶθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔξετο ἢ παρὰ μοῖρῃ.

σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ἴα συβώτης
 αὐτὸς κήσατο οἶος, ἀποιχομένειο ἀνακτος, 450
 νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρτιο γέροντος·

παρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 σῖτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον, 455
 σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.

Νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὅτε δ' ἄρα
 Ζεὺς

πάννηχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας, αἰὲν ἔφουδρος.
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
 εἴ πῶς οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἐταῖρων 460
 ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεὶ ἐο κήδετο λίην·

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
 εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω· οἶνος γὰρ ἀνώγει
 ἠλεός, ὅστ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
 καὶ θ' ἀπαλὸν γελάσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν, 465
 καὶ τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἀρόρητον ἄμεινον.

ἄλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
 εἴθ' ὡς ἠβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
 ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἠγομεν ἀρτίναντες·

ἠγείσθην δ' Ὀδυσσεὺς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος, 470
 τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγών· αὐτοὶ γὰρ ἀνωγον.
 ἄλλ' ὅτε δή ὄ' ἰκόμεσθα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
 ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστνυ κατὰ ῥωπήϊα πνκνά,
 ἂν δόνακας καὶ ἔλος, ὑπο τεύχεσι πεπτηῶτες,

κείμεθα. νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέαο πεσόντος, 475
 πηγυλῖς· αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένει, ἥντε πάχνη,

ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
 ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
 εὐδον δ' εὐκῆλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·

- 480 αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον
 ἀφραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄρωσέμεν ἔμπης·
 ἀλλ' ἐπόμην, σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαινόν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
 καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηΐδων ἐγγὺς ἔοντα,
 485 ἀγκῶνι νύξας· ὁ δ' ἄρ' ἐμμηπέως ὑπάκουσεν·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὔτοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χειῖμα
 δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρὰ μ' ἦπιαφθ
 δαίμων,

οἰοχίτων' ἵμεναι· νῦν δ' οὐκέτι φρικτὰ πέλονται.

- 490 Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ
 θυμῷ,

οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευόμεν ἠδὲ μάχεσθαι·
 φθεγξάμενος δ' ὀλίγη ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Σίγα νῦν, μήτις σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
 ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον·

- 495 Κλύτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.
 λίην γὰρ νηῶν ἑκάς ἦλθομεν· ἀλλὰ τις εἴη
 εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.

Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος
 υἱός,

- 500 καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
 βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου

κείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος Ἥως.

Ὡς νῦν ἠβόοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἶη·
δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
ἀμφότερον, φιλότῃτι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἔης· 505
νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε συ-
βῶτα·

ᾧ γέρον, αἶνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες·
τῷ οὐτ' ἐοθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου, 510
ᾧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις.

οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοὶ τε χιτῶνες
ἐνθάδε ἐννυσθαι· μία δ' οἷη φωτὶ ἐκάστω.
[αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεῆος φίλος υἱός, 515
αὐτὸς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα δώσει,
πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.]

Ὡς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρός ἐγγὺς
εὐνήν, ἐν δ' οἴων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ 520
πυκνήν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεκέσκετ' ἀμοιβάς,
ἐννυσθαι, ὅτε τις χειμῶν ἔκπαγλος ὄροιο.

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ'
αὐτὸν

ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνία· οὐδὲ συμβῶτη
ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὕῶν ἄπο κοιμηθῆναι, 525
ἀλλ' ὄγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὠπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
ὅτι ῥά οἱ βιότιον περικίδετο, νόσφιν ἑόντος.
πρῶτον μὲν ξίφος ὄξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὦμοις,

ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἐέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πικνήν,
 530 ἄν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος, μέγαλοιο·
 εἶλετο δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
 βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
 πέτιρον ὑπο γλαφυρῆ εὔδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῆ.